

Ο ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΑΣ ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΩΣ ΗΣΥΧΑΣΤΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΚΩΝ/ΝΟΥ ΗΡ. ΔΕΣΠΟΤΗ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΜΑΡΤΙΟΣ 2025

Ο ΑΓΙΟΣ ΝΕΟΜΑΡΤΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ,

ΩΣ ΗΣΥΧΑΣΤΗΣ

Εισαγωγικά

Στήν μικρή αυτή εργασία παρουσιάζουμε μία πολλή βασική ἀρετή τῆς ἡσυχίας καί πώς μέ αυτή ἔφθασε ὁ ἅγιός μας στήν ἀγιότητα συνοδευόμενη πάντοτε μέ τήν θεία Χάρι. Δυστυχῶς πάρα πολλοί Χριστιανοί δέν ἀσχολοῦνται μέ τήν ἀρετή τῆς ἡσυχίας γιατί ὁ νοῦς των δέν ἀσχολεῖται μέ τήν μνήμη τοῦ Θεοῦ καί ἔτσι δέν ἡσυχάζει ὁ νοῦς. Ὅλοι οἱ ἅγιοι με αυτή τήν ἀρετή καί μέ τήν θεία Χάρι ἔφθασαν στόν ἀγιασμό.

Εὐχαριστῶ τόν Κ. Ρ. γιά τήν πολύτιμη βοήθειά του.

Τό πρῶτο Συναξάρι¹ τοῦ Ἁγίου (Διετηρήθη ἡ ὀρθογραφία του).

«Ὁ Νεομάρτυς Γεώργιος ἦν ἐκτεῖνος χωρίου Τζούρφλι ὀνομαζόμενον, ὑποκείμενον τοῦ ἁγίου Γρεβενόν, μετερχόμενος τῶν ὑποκόμων εἰς πολλούς. Εἰς δε τοῦς 1836, Ὀκτωβρίου 16 ἐνυμφεύθη εἰς Ἰωάννινα μίαν νέαν Ἑλένην ὀνόματι, εἰς δέ τοῦς 1837, τέλει Δεκεμβρίου, ἐγέννησεν υἱόν, ὁ ὁποῖος ὀνομασθεῖς Ἰωάννης. Ἀναμεταξύ συκοφαντίτε παρά μερικῶν ὅτι ποτέ καιρόν ἐξόμοσεν τήν πατρίαν θρησκείαν καί δι' αὐτό παραστένετε πρώτην καί δευτέραν φοράν εἰς τοῦς κρατούντας, ὁ ὁποῖος καί κηρίττι τόν Χριστόν Θεόν ἀληθινόν, καί δι' αὐτό καταδικάζετε διά θάνατον. Λοιπόν δι' ἀγχόνης ἐτελείωσεν εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, ἡμέρα Δευτέρα, ὥρα πέμπτης τῆς

ἡμέρας, (9 ὥρα, πρωϊνή), Ἰανουαρίου 17/1838, ἡγεμονεύοντος Κυρίου Ἰωακῆμ Χίου, κυρίου Ἰωάννου Νάγιου. Δι' ἐξόδου ἐλαχίστου ἱερομονάχου Χρυσάνθου Λαενά ἐκ πόλεως Κονίτζης + 1838, Ἰανουαρίου 30, διά χειρός Ζήκου Χιονιαδίτου.

Ὁ Νεομάρτυς Γεώργιος ἦν ἐκ τινος χωρίου Τζούρφλιον ὀνομαζόμενον, ὑποκείμενον τοῦ ἁγίου Γρεβενῶν μετερχόμενος τόν ἱπποκόμον εἰς πολλούς. Εἰς δέ τό 1836, Ὀκτωβρίου ἐνυμφεύθη εἰς Ἰωάννινα μίαν νέαν Ἑλένην ὀνόματι εἰς δέ τό 1837 τέλη Δεκεμβρίου ἐγέννησεν υἱόν ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη Ἰωάννης. Ἐν τῷ μεταξύ συκοφαντεῖται παρά μεῖοτι ἐν καιρῷ ἐξόμωσε τήν πατρῶαν θρησκείαν καί δι' αὐτό παραστένεται πρώτην καί δευτέραν φοράν εἰς τοῦς κρατούντας ὁ ὁποῖος καί κηρύττει Χριστόν Θεόν ἀληθινόν ἀληθινόν καί δι' αὐτό καταδικάζεται διά θάνατον. Λοιπόν δι' ἀγχόνης ἐτελείωσεν εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν ἡμέρα Δευτέραν ὥρα (9^η πρωϊνή) Ἰανουαρίου 17, 1838 ἡγεμονεύοντος κυρίου Ἰωακείμ Χίου προεστεύοντος κυρίου Ἰωάννου Νάγιου. Δι' ἐξόδου ἐλαχίστου ἱερομονάχου Χρυσάνθου Λαενᾶ ἐκ πόλεως Κονίτζης 1838 Ἰανουαρίου 30 διά χειρός Ζήκου Χιονιαδίτου.

Περί ἡσυχίας

¹ Ἰερά Μητρόπολις Ἰωαννίνων. Μητροπολιτικός Ναός, Ἁγίου Ἀθανασίου, π. Λάμπρος Τσιάρας προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, Ἰωάννινα 1988. Ἡ πρώτη εἰκόνα τοῦ ἁγίου, (30/1/1838), βρίσκεται στό σπίτι του.

Ἡ πορεία τῆς ἀμαρτίας κατά τόν μακαριστό π. Κων/νο Στρατηγόπουλο, εἶναι: Ὁ λογισμός ὁ ἐμπαθής, δηλ περιέχει πάθος, προσβάλλει τίς αἰσθήσεις, ἐάν δέν προσέξει ὁ ἄνθρωπος τόν αἰχμαλωτίζει, μετά σκοτίζει τήν διάνοια ἢ λογική ἐνέργεια μέ σκοπὸν τόν νοῦ ἢ νοερά ἐνέργεια, ὅποτε σκοτίζεται ὁ νοῦς, μαζί μέ τίς δύο δυνάμεις τῆς ψυχῆς, τὸ θυμικὸ καὶ ἐπιθυμητικὸ. Αἰχμαλωτίζεται ὁ νοῦς ἀπὸ τήν λογική ἐνέργεια καὶ περιπλανιέται στίς κοσμικές ἡδονές, ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἀρρωσταίνει στήν ψυχή. Ὁ νοῦς εἶναι ὁ τροφοδότης τῆς καρδιάς², ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς, τὸ καθαρὸ μέλος της, ὅποτε τήν ἀμαρτία τήν κατεβάζει στήν καρδιά, μέ ἀποτέλεσμα νά μολύνεται ὀλόκληρος ὁ ἄνθρωπος.

Ποιά εἶναι ἡ θεραπεία του; Νά βρεθεῖ ἡ νοερά ἐνέργεια, νά ἐπιστρέψει στὸν ἑαυτὸν της καὶ μέ βοηθὸ τήν θεία Χάρη καὶ τήν συνεχῆ προσευχὴ νά ἐπιστρέψει στήν καρδιά.

Ἡ ἡσυχία εἶναι κυρίως καὶ πρό παντός φυλακὴ τοῦ νοῦ, φυλακὴ τῆς καρδιάς³, φυλακὴ τῶν λογισμῶν καὶ τῶν αἰσθήσεων, φαίνεται καὶ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ὁσίου Θαλασίου⁴: Ἀσφάλισε τίς αἰσθήσεις μέ τήν ἡσυχία καὶ κρίνε τοὺς λογισμοὺς.

Ἡσυχία⁵ σέ τί συνίσταται; Στό νά ἀποβάλλει κανεὶς τίς ἀφορμές τῶν παθῶν: τοὺς λογισμοὺς, τίς φαντασίες, ὅσα βλέπει καὶ ἀκούει, καὶ γενικά τίς αἰσθήσεις.

Μητέρα τῆς προσευχῆς⁶ εἶναι ἡ ἡσυχία. Ἡ προσευχὴ πού εἶναι ἡ φανέρωση τῆς θείας δόξης. Ὅταν ἀσφαλίσουμε τίς αἰσθήσεις μας καὶ μείνουμε μόνοι μέ τόν ἑαυτὸν μας καὶ τόν Θεό καὶ ἀφοῦ ἐλευθερωθοῦμε ἀπὸ τήν ἐξωτερικὴ τύρβη τοῦ κόσμου, κλειστοῦμε στὸν ἑαυτὸν μας, τότε θά δοῦμε καθαρὰ μέσα μας τήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Γιατί ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, «ὑπάρχει μέσα μας» (Λουκ. 17, 21) ὅπως εἶπε ὁ Ἰησοῦς ὁ Θεὸς μας⁷.

Μέ τήν πτώση χάσαμε καὶ τήν νοερά αἴσθηση πού ὁ ἄνθρωπος ἐνωνόταν μέ τόν Θεό. Πρέπει ὁ ἄνθρωπος μέ πολλή προσευχὴ νά βρεῖ τήν νοερά αἴσθηση, ὥστε νά γίνε

---

2 **Τί εἶναι ἡ καρδιά;** Ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος πού ζεῖ μέ τήν προσευχὴ «γνωρίζει, ὅτι ἡ καρδιά του δέν εἶναι μόνον ἓνα φυσικὸν ὄργανον ἢ τὸ ὄργανον τῆς ψυχικῆς ζωῆς, ἀλλὰ μεταφυσικὸν τι, μὴ ὑπαγόμενον εἰς ὀρισμὸν, ἰκανὸν νά ἐγγίση τόν Θεόν, τήν πηγὴν πάσης ὑπάρξεως». Ἡ καρδιά εἶναι ὁ χῶρος ἐκεῖνος, πού ἀναπτύσσεται ὅλη ἡ πνευματικὴ ζωὴ, καὶ ἐνεργεῖ ἡ ἄκτιστη ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ. «Αὐτὴ ἡ βαθεῖα καρδιά» εἶναι ἐν πολλοῖς ἄγνωστος ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἀνθρώπους.

3 φυλακὴ τῆς καρδιάς ὅπως ἀναφέρει ὁ Σολομών: «Πάση φυλακὴ τήρει τήν καρδίαν, ἐκ γάρ τούτων ἐξοδοὶ ζωῆς» (Παροιμ. 4, 23). Πρόσεχε ἀκόμα πῶς πολλὴ τίς ἐσώτατες σκέψεις τῆς καρδιάς σου, γιατί ἀπ' αὐτὴν καθορίζεται ἡ ζωὴ.

4 Πρὸς Θαλάσιον περὶ ἀγάπης καὶ ἐγκρατείας Φιλοκαλία τ. Β'. (Περιβόλι τῆς Παναγίας), Α, 22 κβ σ. 27.

5 Σεβ. Ναυπάκτου κ.κ, Ἱεροθέου Βλάχου, Ἡ Ὁρθόδοξη νηπτική θεολογία τῆς Ἐκκλησίας ὡς μέθοδος θεραπείας, <https://www.parembasis.gr/index.php/el/menu-teyxos-97/2669-2004-97-16>.

Ἡ ἡσυχαστικὴ - ἀσκητικὴ ζωὴ ἦταν διαδεδομένη στήν πόλη μας. Αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ ἓνα γεγονός τοῦ 1695. Ὁ ἱερέας π. Γ. Σουγδουρῆς ἔλεγε ὅτι: «ἡ θεία Οὐσία διέφερε τῆς θείας ἐνεργείας τῶ λόγῳ μόνῳ». Ὁ μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Καλλίνικος, ἔχοντας βοηθὸ του τόν ἡσυχαστὴ Βησσαρίωνα Μακρῆ, ἠγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς ἀγίου Γεωργίου, στίς Λιγγιᾶδες Ἰωαννίνων, ἐπίστευον τὸ Ὁρθόδοξο: «ὅτι ἡ σχέση θείας Οὐσίας καὶ θείας ἐνεργείας εἶναι πραγματικὴ». (Ἡπειρωτικὰ Χρονικά τ. Α καὶ Β 1930, Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων).

6 Ἡ ἡσυχία γεννᾷ τήν κατάνυξη. Μέσα στήν ἡσυχία καὶ στήν κατάνυξη βρίσκει ὁ ἄνθρωπος τήν προσευχὴ. (vimaorthodoxias.gr/theologikos-logos-diafora).

7 Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Ὁμιλία εἰς τήν Μεταμόρφωσιν τοῦ Κυρίου». ΕΠΕ, τόμ. 9ος, σελ. 35.

πάλι παιδί του Θεού. Αξίζει και μόνον γι' αυτό, ή εύρεση της νοεράς αίσθήσεως να βρεθεί και μόνο διά της προσευχής αυτό επιτυγχάνεται.

Ἡ ἡσυχία εἶναι μητέρα τῆς μετανοίας⁸.

«Ἡσυχία σημαίνει σιωπή: νά μήν ἔχω λογισμούς, νά μήν ἀσχολοῦμαι μέ τούς ἄλλους, νά μήν μέ νοιάζει γιά τίποτε, νά εἶμαι ἥρεμος, νά εἶμαι γαλήνιος. Γίνονται σεισμοί, πέφτουν κτίρια; Νά μπορῶ νά πῶ: «Εἶη τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον!». Πέθανε κάποιος δικός μου; Καί πάλι νά πῶ: «Εἶη τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον!». Ἄς ἔχουμε λοιπόν διαρκῶς εἰρήνη, χαρά, ἀταραξία, ἀπάθεια, ὅ,τι καί ἂν μᾶς συμβαίνει⁹».

Στόν ἀσκητικό – ἡσυχαστικό βίο εἶναι ἄλλα τά μέτρα καί τά κριτήρια. Ἐκεῖ, εἶναι σέ ἀπόλυτο βαθμό ἡ ἐφαρμογή τοῦ βιβλικοῦ λόγου: «Ἐγώ καθεύδω καί ἡ καρδιά μου ἀγρυπνεῖ» (Ἄσμα ἀσμάτων, 5 ,2) γι' αὐτό καί «σκληρόν καί χαλεπόν τοῖς ἀνθρώποις καταφαίνεται τό ψυχικῶς ἡσυχάζειν ἀπό παντός λογισμοῦ¹⁰. Καί ἐστίν ἄρα ὡς ἀληθοῦς, ἐργῶδες τε καί ἐπίπονον», κατά τόν ὅσιο Ἡσύχιον τόν πρεσβύτερο.

Ἐκεῖ εἶναι ἡ «θεοποιός ἡσυχία», ἡ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου ἡσυχία. Ἐπειτα μή λησμονοῦμε ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός ἡσύχαζε καί ἐπισκεπτόταν συχνά τήν ἔρημο¹¹ γιά νά προσεύχεται.

Ἔργο χαρακτηριστικό τοῦ νοῦ¹² εἶναι νά ἀσχολεῖται πάντοτε μέ τά λόγια τοῦ Θεοῦ¹³.

Μέ τήν ἀμαρτία σκοτίζεται «ο νοῦς καί αἰχμαλωτίζεται ἀπό τήν λογική ἐνέργεια καί περιπλανιέται στά γήϊνα.

«Στό νοῦ τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νά κυριαρχεῖ ἕνας λόγος, ἡ ἀδιάλειπτη μνήμη τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ¹⁴». Δηλαδή ἡ ἐνέργεια τοῦ νοῦ, πού διασκορπίζεται διά τῶν αἰσθητηρίων στό περιβάλλον, θά πρέπει νά ἐπανέλθει στήν οὐσία τοῦ νοῦ, πού βρίσκεται ἐντός τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου, στήν βαθειά καρδιά τήν πνευματική.

8 ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σύρος, Λόγος λδ...(κριτική ἔκδοση: λόγος Νδ'.33).

9 Γέροντας Αἰμιλιανός Σιμωνοπετρίτης, Ρήματα ζωῆς.

10 **Τί εἶναι οἱ λογισμοί;** Εἶναι λόγια δαιμόνων, σκέψεις μέ εἰκόνες πού ζωγραφίζονται διά τῆς φαντασίας ἀπό τούς δαίμονες. Τά πάθη τοῦ ἀνθρώπου παράγουν καί τρέφονται μέ ἀμαρτωλούς λογισμούς. Οἱ δαίμονες εἶναι συγκεκριμένα ὄντα πού τρέφουν ἕνα ὑπερβολικό μίσος γιά τόν ἄνθρωπο καί ἐπιβουλεύονται μέ κάθε τρόπο τήν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Κύρια ἐργασία τους εἶναι νά σπέρνουν κακούς, πονηρούς, αἰσχροῦς, ἀμαρτωλούς, βλάσφημους λογισμούς στήν διάνοια τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτό ὁ ἄνθρωπος μέ τήν πρώτη προσβολή νά τούς περιφρονεῖ. Κι' ἂν φαίνονται καλοί πάλι νά περιφρονοῦνται.

Πρῶτα ἐπιθυμοῦμε καί μετὰ ἡ ἐπιθυμία μας αὐτή ἐκφράζεται ἐσωτερικά διά τοῦ λογισμοῦ... Ἡ ἀρχή ὅμως εἶναι ἡ ἐπιθυμία. Κόβοντας τίς ἀμαρτωλές ἐπιθυμίες οὐσιαστικά ἀπαλασσόμεθα ἀπό τήν ἐπήρεια τῶν ἀμαρτωλῶν λογισμῶν. Ἡγούμενος Εφραίμ Βατοπεδίου: «Οἱ ἀμαρτωλοί λογισμοί...».

<https://www.pemptousia.gr/2014/01/igoumenos-efrem-i-amartoli-logis/>.

11 Ἀνάγκη ἡσυχίας. Τοῦ Μητροπολίτου Μάνης Χρυσοστόμου <https://orthodoxia.info/news/anagki-isychias/>.

12 **Τί εἶναι ὁ νοῦς;** Ὀνόμασαν νοῦ αὐτήν τήν νοερά ἐνέργεια, ἡ ὁποία λειτουργεῖ στήν καρδιά τοῦ ὑγιοῦς ψυχικά ἀνθρώπου. Ὅποτε ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἡ νοερά ἐνέργεια εἶναι μία καί μόνη ἐνέργεια τῆς ψυχῆς, ἡ ὁποία στόν μέν ἐγκέφαλο λειτουργεῖ ὡς λογική, ἡ ἴδια ὅμως λειτουργεῖ συγχρόνως καί στήν καρδιά ὡς νοῦς. Εἶναι ὁ ὀφθαλμός τῆς ψυχῆς καί ὁ τροφοδότης τῆς καρδιάς. Πατερική Θεολογία, Πρωτοπρ. Ἰωάννου Σ. Ρωμανίδου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, ἐκδόσεις Παρακαταθήκη, 2004.

13 Πρός Θαλάσιον περί ἀγάπης καί ἐγκρατείας Α, 22κβ Φιλοκαλία τ. Β'. (Περιβόλι τῆς Παναγίας), σ. 27.

14 Ἐμπειρική Δογματική τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας κατά τίς προφορικές παραδόσεις τοῦ π. Ι. Ρωμανίδου Τόμος Β'. Τοῦ σεβ. Μητρ. Ναυπάκτου καί ἀγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

«Γονέων εὐσεβῶν ἐκφύς (γεννηθείς) μακάριε, ἀγωγῆς μὲν εὐσεβοῦς καὶ ἐναρέτου τετύχηκας» ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο καὶ τὴν Βασίλω Μπουκουβάλα τὸ 1808, τὸν ὁποῖο τὸν μεγάλωσαν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ 8 ἐτῶν ἔμεινε ὀρφανός καὶ ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς του καὶ ἔμεινε μὲ τὰ δύο ἀδελφία του. Γράμματα δὲν ἔμαθε.

Ἐξυπνο παιδί ὁ Γεώργιος, 16 ἐτῶν, τὸν ἀπήγαγε¹⁵ ὁ Τοῦρκος Διοικητὴς Ἰωαννίνων Χατζῆ Ἀβδουλάχ ἀπὸ τὸ χωριό του καὶ τὸν μετέφερε στὰ Ἰωάννινα, ὡς ἱπποκόμο¹⁶.

Ἐργατικός, τίμιος, γρήγορα ἀπέκτησε τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ ἀφεντικοῦ του.

«...στοιχειωθείς γὰρ θεία ἀγάπη, τὸν θησαυρόν τῆς πίστεως, ἄσυλον (ἀπαραβίτο) διέσωσας¹⁷». Ἀκολουθώντας τὴν ἡσυχαστικὴ Παράδοση, τὴν ἱερὴ ἐργασία τῶν πραγματικῶν Χριστιανῶν, ἡ ἀληθινὴ καὶ ἀπλανὴς καὶ γνήσια ἀνόθευτη, ἡ ὀλοφάνειρη «κρυμμένη ἐν Χριστῷ ζωὴ»¹⁸.

«Ὡράθης κοσμούμενος, ἀνεπιλήπτοις σου (ἄψογες) πράξεις, καὶ βίου σεμνότητι¹⁹».

Ὁ ἅγιος Γεώργιος ἀσκοῦσε τὴν ἡσυχία, ἐξωτερικὴ ἢ σωματικὴ, ἀφ' ἐνός στὰ λόγια, ἀφ' ἑτέρου δὲ στὶς πράξεις, καθὼς ἐπίσης στὸ γέλιο, καὶ στὸ βάδισμα· ἀπέφευγε τὴν θρασεῖα, βίαια ὀρμή, γιατί μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ νοῦς μένει σταθερός· καὶ ἐπικρατοῦσε ἐπὶ τῶν παθῶν καθισμένος στὸν θρόνο τῆς ἡσυχίας βλέποντας πρὸς τὸν Θεό.

Ἀπέφευγε τὴν τεμπελιά, τὴν νωθρότητα στὰ λόγια, οὔτε ἦτο ὀκνηρός στὸ βάδισμά του, γιατί αὐτὰ στολίζουν τὴν ἡσυχία του. Καὶ ὅλη ἡ παρουσία του εἶχε σχῆμα θεοπρεπές. Πρόσεχε καὶ δὲν μιλοῦσε ποτέ γιὰ κάτι πού δὲν τὸ σκέφθηκε ἐκ τῶν προτέρων.

Ἦταν ὑπάκουος στοὺς μεγαλυτέρους καὶ τοὺς τιμοῦσε, στοὺς δὲ νεωτέρους ἔδινε πρῶτος τὸ καλὸ παράδειγμα τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς του. Ψέμα μὲ δόλο καὶ μὲ αὐθάδεια ποτέ δὲν μιλοῦσε, πάντα μὲ πραότητα καὶ μὲ μεγαλοψυχία.

Ἐλεοῦσε μὲ κάθε τρόπο τοὺς ἔχοντας ἀνάγκη μὲ λόγο καὶ ἔργο.

Ἀνέθετε τὰ πάντα στὸν Θεό καὶ ἔστρεφε τὴν ψυχὴ του στὴν θεία Πρόνοια στηριζόμενος στὴν δύναμη τοῦ Χριστοῦ. Προσευχόμενος μὲ τὸ σωτήριο ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μὲ θάρρος, κυρίως στὶς βραδυνές ὥρες, καὶ ὁμολογοῦσε ὅτι εἶναι Χριστιανός καὶ ἡ μοναδική του φροντίδα ἦταν πῶς θὰ εἶναι ἀρεστός στὸν Θεό, κάνοντας παράλληλα τὴν ἐργασία τοῦ ἱπποκόμου καὶ τὴν κατὰ Θεὸν ἄσκηση²⁰.

«... Μέσα ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή, ἡ ἡσυχία χρειάζεται:

α'. Ὡς προετοιμασία καὶ προπόνηση πρὶν τὴν ἀνάληψη σοβαροῦ διακονήματος.

β'. Ὡς ἀποφυγὴ τῶν κινδύνων καὶ δοκιμασιῶν.

γ'. Ὡς ἀπαραίτητη προϋπόθεση σωστῆς προσευχῆς.

δ'. Ὡς ξεκούραση καὶ ἀναζωογόνηση τοῦ ἑαυτοῦ μας.

ε'. Ὡς μέσο βοηθητικὸ ν' ἀναζωοπυρωθεῖ ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸν Θεό.

15 Κατ' ἄλλους μόνος του ἐζήτησε ἐργασία καὶ ὁ Ἀβδουλάχ, τὸν ἔκανε ἱπποκόμο του.

16 Εὐαγγέλου Μουτσιάκα, ὁ ἅγιος Νεομάρτυς Γεώργιος ἔκδ. β'. Ἀθῆναι 1995.

17 Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου Λιτὴ Ἐσπερινοῦ, ὁ.π.π.

18 Ἅγιοι Κάλλιστος καὶ Ἰγνάτιος Ξανθόπουλοι, Φιλοκαλία τόμ. ε, σελ. 122, ἔκδ. «Τὸ Περιβόλι τῆς Παναγίας».

19 Γερασίμου Μοναχοῦ Μικραγιαννανίτου, Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις, τοῦ θαυματουργοῦ, ὡδὴ α'.

20 «Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐκ τῶν ἐπῶν μετάφρασις παραγγελμάτων περὶ ἡσυχίας καὶ ἀρετῶν».

στ' Ὡς μέσο ἀποφυγῆς τῆς φιλοδοξίας καί τῆς ἀρχομανίας²¹.

Τὴν δέ ἐσωτερικὴ ἢ ψυχικὴ ἡσυχία τὴν ἀσκοῦσε μὲ πολλή προσοχή καί ἐγρήγορη. Δέν ἐπέτρεπε στὸν νοῦ νὰ δέχεται καμμιά προσβολή τῶν λογισμῶν ἢ τῶν παθῶν. Τούτους τοὺς λογισμοὺς τοὺς ἀντιμετώπιζε ἀρχικὰ μὲ εὐσεβεῖς λογισμοὺς μὲ τοὺς ὁποίους ἦταν περιφραγμένος, μέχρι νὰ περάσει ὁ πειρασμὸς καί ἐπέστρεφε στὸν μοναδικὸ λογισμὸ πού πρέπει νὰ ἔχει ὁ κάθε ἄνθρωπος καί αὐτὸς εἶναι ὁ λογισμὸς τοῦ θείου Ὄνόματος²². Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο προλάμβαινε τὴν περιπλάνηση τοῦ νοῦ σὲ κοσμικὲς ἡδονές ὑπὸ τὴν ἐνέργεια τῶν αἰσθήσεων. Πρόσεχε πάρα πολὺ τὴν κάθαρση τοῦ νοῦ πού εἶναι ὁ τροφοδότης τῆς καρδιᾶς καί ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς ὥστε ὁ χῶρος τῆς βαθεῖας τοῦ καρδιᾶς νὰ διατηρεῖται καθαρὸς. Ἔδινε μεγάλη προσοχή στὶς δυνάμεις τῆς ψυχῆς τὸ λογιστικὸ τὸν νοῦ, τὸ παθητικὸ τὸ θυμικὸ - ὁ θυμὸς στρεφόταν κατὰ τῆς ἀμαρτίας καί στὸ ἐπιθυμητικὸ – τὴν ἐπιθυμία γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῶν ἀρετῶν καί νὰ ἐνωθεῖ μὲ τὸν Χριστό²³.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο τῆς ἡσυχίας ἡ θεία Χάρις τοῦ ἔδωσε τὴν ἀληθινὴ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸ καί τὸν πλησίον.

Ἄσκηση τί εἶναι; Γενικὰ ἡ τήρηση τῶν θείων ἐντολῶν. Στόχος τῆς ἀσκήσεως εἶναι ἡ ἀνάκτηση τῆς εὐπρέπειας, τῆς παλαιᾶς εὐγένειάς του. Τὸ ἔργο τῆς ἀσκήσεως δέν νοεῖται σάν αὐτοσκοπός. Εἶναι ἔργο συνεχές προκειμένου διὰ τῆς καθάρσεως νὰ μεταμορφώσει τὸ σαρκικὸ φρόνημα, γιὰ νὰ βασιλεύσει στὸ θνητὸ σῶμα ὁ νόμος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ σῶμα τότε γεμίζει μὲ γαλήνη, σιωπή²⁴ καί εἰρήνη.

Τὰ μέσα τῆς ἀσκήσεως εἶναι: ἡ νηστεία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀγρυπνία, ἡ προσευχή, ἡ ἡσυχία, τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας, ἡ ἐκκοπή τοῦ ἰδίου θελήματος, ἡ σιωπὴ κ.ἄ. Τὰ πέντε πρῶτα μέσα τὰ χαρακτηρίζει ὁ Ὅσιος. Νικήτας ὡς τίς πέντε αἰσθήσεις τῆς ἀσκήσεως, μὲσω τῶν ὁποίων καθαίρονται οἱ πέντε αἰσθήσεις τοῦ σώματος. Ὁ καθαιρόμενος πρέπει νὰ ἐπισυνάψει τίς πέντε αἰσθήσεις τῆς ἀσκήσεως στὶς ἀντίστοιχες αἰσθήσεις τοῦ σώματος: Τὴν νηστεία μὲ τὴν ἐγκράτεια, τὴν γεύση μὲ τὴν ἀγρυπνία καί μὲ τὴν ὄραση. Τὴν προσευχή μὲ τὴν ὁσφρηση, τὴν μελέτη μὲ τὴν ἀκοή καί τὴν ἡσυχία μὲ τὴν ἀφή.

Ἡ σύζευση αὐτῆ τῶν πνευματικῶν ἀρετῶν μὲ τίς σωματικὲς αἰσθήσεις καθαρίζει γρήγορα τὸν ἐσωτερικὸ κόσμον τοῦ ἀνθρώπου καί καθιστᾷ τὸν νοῦ «ἀπαθῆ καί διορατικὸ²⁵».

«...ἀδιαλείπτως εὐχαῖς καί δακρῦζοντας θερμῶς ἱκετεύων τοῦ καταπεμφθῆναι σοι θείαν ἐξ ὕψους ἰσχύν²⁶».

21 <https://www.pmeletios.com/newSite/index.php/29%CE%B7%CF%83%CF%85%CF%87%CE%B9%CE%B1>

<https://www.pmeletios.com/newSite/index.php/29%CE%B7%CF%83%CF%85%CF%87%CE%B9%CE%B1>

22 Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων, φιλοχρίστου Χριστιανοῦ, Κέρκυρα 1866, Προσό-μιο τοῦ Ἐσπερινοῦ.

23 Θεραπεία τῆς ψυχῆς, ὁ ἡσυχασμὸς, νοῦ καί καρδιά. <https://www.vimaothodoxias.gr/theologikos-logos-diafora>.

24 Ὁ ἅγιος Βασίλειος λέει: «Ἄφησα στήν ζωὴ μου τίς σχέσεις μου μὲ τὸν κόσμον, γιατί εἶναι ἀφορμὴ γιὰ μύρια κακά, ἀλλὰ δέν μπόρεσα νὰ ἐγκαταλείψω τὸν ἑαυτό μου». Πράγματι, ἂν βρεθοῦμε στήν ἀγορὰ πού ἔχει θόρυβος πολὺ, ἀκόμη καί ἂν γυρίσουμε στὸ σπίτι μας, ἀντηχοῦν στὰ αὐτιά μας οἱ θόρυβοι, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι συνεχῆς ἡ προσπάθεια τῆς ἡσυχίας. <https://www.koinoniaorthodoxias.org/pnevmatiki-zwi/oi-agioid-pateres-gia-tin-isixia-kai-tin-siopi/>.

25 <https://www.koinoniaorthodoxias.org/pnevmatiki-zwi/oi-agioid-pateres-gia-tin-isixia-kai-tin-siopi/>.

Περί ήσυχίας και προσευχής²⁷

‘Ήσυχία ήθῶν καὶ αἰσθήσεων κατάστασις· λογισμῶν ἐπιστήμη, πηγὴ νοημάτων ἀγαθῶν, ήσυχαστικῶν, γνωστικῶν καὶ πλήθους προσευχῶν».

«Ἡ ἀρετὴ τῆς μακαρίας προσευχῆς καὶ ἡ ἐν αὐτῇ νοερά παράστασις ἐστίν· ἔνωσις ἀνθρώπου πρὸς Θεόν, κόσμου σύστασις, Θεοῦ καταλλαγή, δακρύων μήτηρ, ἀμαρτιῶν ἰλασμός· πηγὴ ἀρετῶν, ἡ βασίλισσα τῶν ἀγαθῶν. Ὁ ἐν ὥρᾳ εὐχῆς ἀσχολούμενος ὑπὸ τοῦ μετεωρισμοῦ ὑπὸ τῶν δαιμόνων ἐμπαίζεται».

Ἐπάρχει καὶ ἡ ἄσκηση τῆς νοερᾶς ήσυχίας. Σ’ αὐτὴν τὴν ἄσκηση ὁ Γεώργιος ἐπιδίωκε νὰ κρατήσῃ τὸν νοῦ στὴν καρδιά, στό ἀόρατο κέντρο τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ἐχοντας βοηθὸ τὴν προσευχὴ καὶ ἰδιαίτερα τὴν ἐπίκληση τοῦ θείου ὀνόματος, παρ’ ὅτι ὁ τρόπος αὐτός εἶναι ὁ πιό δύσκολος, ὡστόσο εἶναι καὶ ὁ πιό θαυμαστός. Γιατί δημιουργεῖ τὴν προϋπόθεση τῆς Θεογνωσίας. Αὐτός ὁ τρόπος εἶναι γνωστός ἐν μέρει καὶ στὴν Π. Διαθήκη: «σχολάσατε καὶ γινώτε ὅτι ἐγὼ εἶμι ὁ Θεός».(Ψαλμ. 45.11). Δηλαδή νὰ ἀφήνετε κατὰ μέρος κάθε βιοτικὸ περισπασμό καὶ μάθετε ὅτι ἐγὼ εἶμι ὁ ἀληθινός Θεός²⁸.

«Ἡ ήσυχία λοιπὸν σημαίνει ἀφήνομαι στὸν Θεό, σωπαίνω τὰ δικά μου σχέδια, ἐμπιστεύομαι Ἐκεῖνον, ἡρεμῶ ἀπὸ τὸ ἄγχος²⁹ τοῦ αὔριο κι ἀπὸ τίς ἐνοχές τοῦ παρελθόντος, ἀπὸ τὴν φρικτὴ ἀνάγκη νὰ ἐλέγχω τὰ πάντα ἀκόμη καὶ τὴν σωτηρία μου, ἀφήνομαι στὴν ροὴ τῆς Πρόνοιᾶς Του καὶ ἀκούω ἐσωτερικά μέσα μου αὐτὸ πού ζητᾷ Ἐκεῖνος ἀπὸ μένα καὶ ὄχι αὐτὸ πού θέλω ἐγώ...³⁰».

Ἡ νοερά καρδιακή προσευχή: «Ὅταν ὁ νοῦς συνηθίσῃ νὰ μπαίνει στὴν καρδιά καὶ νὰ ὁμιλῇ μέ τὸν ἐνδιάθετο λόγο, βλέπει τὸν ἑαυτὸ του καὶ ὅλες τίς δυνάμεις του καὶ αὐτὴ ἢ βύθισις τοῦ νοῦ στὴν καρδιά δέν μένει χωρὶς εὐτυχία καὶ πνευματικὴ χαρὰ. Ὅπως ἀκριβῶς ὅταν κάποιος ἀπουσιάσῃ γιὰ λίγο ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ πάλι ἐπιστρέψῃ, χαίρεται καὶ εὐθυμῇ, διότι ἀξιώθηκε νὰ ἰδῇ τὴν σύζυγό του καὶ τὰ παιδιὰ του, ἔτσι συμβαίνει καὶ μέ τὸν νοῦ, καθὼς λέγει ὁ Ὅσιος Νικηφόρος ὁ Μονάζων³¹».

Ὁ ἄνθρωπος ὅταν ὁ νοῦς του εἶναι ἐκτός τῆς καρδίας τότε νοσεῖ. Ἡ θεραπεία ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ήσυχίας, ὅταν ὁ νοῦς κατέρχεται στὴν καρδιά.

Τὰ δάκρυα εἶναι σάν τὸ ὀρμητικὸ ποτάμι, πού παρασέρνει ὅλα τὰ ὀχυρά καὶ καθαρίζει τίς ἀμαρτίες του. Ἡ βαθειὰ καὶ εἰλικρινῆ μετάνοια καὶ ἡ ἐξομολόγηση στὸν πνευματικὸ του (ἴσως ἦταν ὁ π. Χρῦσανθος Λαϊνᾶς), πού εἶναι συνδεδεμένες μέ «τὴν ροὴ τῶν δακρύων. Παράδειγμα ὁ ἀπόστολος Πέτρος μετὰ τὴν τριπλῆ ἄρνηση τοῦ Κυρίου, ἔχυσε ποταμούς πικρῶν δακρύων. Γι’ αὐτὸ ὁ ἅγιός μας ταπεινώθηκε καὶ ὁ Θεός τοῦ χάρισε πολλὰ ἀγαθὰ, τὴν χορήγηση τοῦ θείου ἐλέους, τὴν συγχώρηση τῶν ἀμαρτιῶν του,

---

26 Στιχηρὸ Ἑσπερινοῦ, Ἀκολουθία ἱερομ. Χρυσάνθου Λαϊνᾶ.

27 Εὐρέθη εἰς τὸν χειρ. λαυρ. κώδ. Λ. 34 φύλ. 79 Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ Ἀγιορειτικῆ Βιβλιοθήκη, ἔτος ζ’ (1942-1943), σελ. 3
Περί τῆς ἱερᾶς ήσυχίας σώματος καὶ ψυχῆς.

28 Ἀρχιμ. Ζαχαρία Ζαχάρου, Ἀναφορά στὴν θεολογία τοῦ Γέροντα Σωφρονίου Ζαχάρωφ, Ἔσσεξ Ἀγγλίας, σελ. 225 - 226.

29 Ἄγχος ἢ σημερινὴ μάλιστα τῶν ἀνθρώπων. Αἰτία του εἶναι τὸ θέλημά μας. Ἡ θεραπεία τοῦ ἄγχους εἶναι: ἡ ἔνωσις τοῦ θείου θελήματος μέ τὸ θέλημα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη στὴν θεία Πρόνοια.

30 http://plibyos.blogspot.com/2020/09/blog-post_28.html

31 Ὁ Ὅσιος Γρηγόριος», ἐτήσια ἔκδοση τῆς Ἱερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὁρους, περίοδος Β’, ἔτος 1984.

καί τούς καρπούς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος: τήν ἀγάπη, τήν χαρά πού προέρχεται ἀπό τήν ἀγαθή συνείδηση, τήν εἰρήνη, τήν μακροθυμία κ.τ.λ.³².

Ἡ Ταπείνωση καί τά δάκρυα. Ὁ ταπεινός ἀναγνωρίζει τήν ἀμαρτωλότητά του, ὅτι ἔφταιξε κατά τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ. Θεωρεῖ τόν ἑαυτόν ἀχάριστο καί εἶναι γνώστης τῶν ἀδυναμιῶν του, τῆς μηδαμινότητάς του, θεωρεῖ τούς ἄλλους ἀνωτέρους του, τόν ἑαυτόν ὡς τόν τελευταῖον πάντων. Τά ἔργα του τά θεωρεῖ ἔργα τῆς θείας Χάριτος. Γνωρίζει ὅτι ὅποιος δέν θέλει νά ταπεινωθεῖ μένει στό σκοτάδι, ὅπως ὁ ἑσφόρος πού ἔγινε μετὰ διάβολος, λόγω τῆς ὑπερηφανείας του.

Ἡ ταπείνωση βιώνεται ὡς ἀπό βαθύ στεναγμό, εἶναι θεωρούμενη ὡς ἐσωτερικό φρόνημα καί αὐτό ἐπηρεάζει καί τήν ἐξωτερική του συμπεριφορά, ἀλλά καί τήν στάση του ἔναντι τοῦ Θεοῦ. Μία ἄλλη ἔκφραση τῆς ταπείνωσης εἶναι ἡ συντριβή τῆς καρδιάς του καί τά πολλά δάκρυα³³.

Ἡ εὐσέβεια εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἡσυχίας. Στήν Ἀσματική Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γεωργίου, γραφεῖσα ἀπό τόν π. Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη, ἡ εὐσέβεια ἀναφέρεται πολλές φορές γι' αὐτό καί ἐμεῖς γράφομε ὀλίγα σχετικά μέ τήν εὐσέβεια.

«Εὐσεβείας γάρ ἀρότρω, μαρτυρίου στάχυν ἐγεώργησεν, ὡς καλός γεωργός³⁴».

«...τήν τῆς εὐσεβείας δόξαν ἄρρητον³⁵»

«...ἀγάπη τῆ θεία γάρ, εὐσεβῶς στοιχειούμενος, πρὸς μαρτυρίου³⁶».

«...τόν βαρύτιμον ὅμως θησαυρόν τῆς εὐσεβείας κατεῖχεν ἀσφαλῶς³⁷».

«Εὐσεβείας διαπρέπων, καί ἀπλάστοις σου ἤθεσι³⁸».

«Τῆς εὐσεβείας γεωργῶν, τήν γῆν τήν ἀνθοτρόφον, τῆς καθαρᾶ σου βιωτῆ³⁹».

«...καί ἀμετακίνητος ἐκ τῆς ἀρραγοῦς ἐπί τήν εὐσέβειαν στάσεως...⁴⁰».

Ἡ εὐσέβεια – θά μπορούσαμε νά τήν ὀνομάσουμε καί εὐλάβεια – εἶναι καρπός τοῦ Πνεύματος, γνήσιος ἀπότοκος καί συνάμα φορέας τῆς ἐν Χριστῶ ζωῆς. Τά χαρακτηριστικά της: ὅλα ὅσα ἔχουν σχέση μέ τούς καρπούς τοῦ Πνεύματος: Ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, πίστις, κ.τ.λ. (Γαλ. 5:22-23). Οἱ Ἅγιοι, εἶναι οἱ ἐνυπόστατες ἀποδείξεις τῆς γνήσιας εὐσεβείας: ἀπλοί, καθημερινοί ἄνθρωποι, ἀναφορικά μέ μία «στημένη καί τυπική» πνευματική ζωή, προσιτοί, προσηνεῖς, ἀγαθοί, ἰδιαιτέρως, ὄντως καί πάνω ἀπό ὅλα ταπεινοί, αἰσθανόμενοι ἄθλιοι καί ἀμαρτωλοί, πολλάκις δέ ὑποκάτω καί αὐτῶν τῶν ἀλόγων ζώων καί «πάσης κτίσεως», ἀγαπῶντες καί συγχωροῦντες τούς πάντες γύρω τους ἀνεξαρτήτως θρησκευτικῆς ἢ ἐτέρας ταυτότητος, γλυκεῖς, πρᾶοι, παιδικοί στήν ψυχή καί στή συμπεριφορά, πύρινες καρδιές ἀπό τήν θεία ἀγάπη, εἰρηνικοί, εὐγενεῖς. Κατά τό μέτρο τῆς προσέγγισης αὐτῶν τῶν πνευματικῶν καταστάσεων ἔχει ὁ καθένας τό μέτρο σύγκ-

32 Ἀρχ. π. Εὐσεβίου Βίττη, οἱ κοινωνικές διαστάσεις τῆς Ὀρθοδόξου πνευματικότητος, Θεσ/κη 1993, σελ. 47.

33 Ἀσματικῆς Ἀκολουθίας, φιλοχρίστου Ἰωαννίτου, ἔκδ. Σαλίβερος Ἀθῆναι 1931.

34 Λιτή

35 Στιχηρό Προσόμοιο

36 Στιχηρό Προσόμοιο

37 Μαρτύριον τοῦ ἁγίου

38 Ωδή δ'.

39 Οἶκος

40 Συναξάρι

ρισης καί τό ποσοστό συμμετοχῆς του στό ὀρθόδοξο ἥθος καί στήν ὁμώνυμη ὀντολογική ταυτότητα .

Τί σημαίνει εὐσέβεια;

“Ολοι πρέπει νά φροντίσουν νά ἔχουν εὐσέβεια γιατί εἶναι ἡ ἀρχή καί τό τέλος ὄλων τῶν ἀρετῶν.

Ἡ εὐσέβεια δέν εἶναι παροῦσα στό νά μήν κάνει μόνο τό κακό, ἀλλά νά μήν τό σκεφθεῖς⁴¹.

Χαρακτηριστική ιδιότητα τοῦ ἀστεριοῦ, εἶναι τό φῶς του. Καί χαρακτηριστική ιδιότητα ἐκεῖνου πού σέβεται τόν Θεό, εἶναι ἡ αἴσθησις τῆς μηδαμινότητάς του καί ἡ ταπεινώσις⁴².

“Ὅπως τό φίδι ἀφήνει τό ὑπόλοιπο σῶμα καί φροντίζει νά διασώσει τό κεφάλι του, ἔτσι καί ἐσύ ἐάν παρασεῖ ἀνάγκη, μήν διστάσεις νά θυσιάσεις, εἴτε χρήματα, εἴτε σῶμα, εἴτε τήν παροῦσα ζωή, εἴτε ὅλα ὅσα ἔχεις, γιά νά διατηρήσεις τήν εὐσέβεια. Διότι ἐάν φύγεις ἀπό τοῦτο τόν κόσμον, ἔχοντας εὐσέβεια, ὅλα θά σοῦ τά δώσει ὁ Θεός μέ μεγαλύτερη λαμπρότητα καί τό σῶμα σου μέ μεγαλύτερη δόξα θά τό ἀναστήσει πάλι καί ἀντί χρημάτων, θά σοῦ δώσει τά ἀγαθά, πού δέν μποροῦν νά περιγραφοῦν μέ λόγια.

Τίποτα δέν συντελεῖ τόσο στήν εὐσέβεια τῆς ψυχῆς, ὅσο ἡ συμφορά, ἡ δοκιμασία καί ἡ θλίψη πού τήν κυρίευσε. Ἡ θλίψη εἶναι ἡ μητέρα τῆς εὐσέβειας.

Ἀπόδειξη εὐσεβείας εἶναι νά ἔχει κανεῖς συνεχῆ μνήμη τῶν Θεῶν πραγμάτων καί μέ συχνές προσευχές νά προσπαθεῖ νά ἐξευμενίσει τόν Θεό.

Οὔτε ὁ νεκρός πού ἀνασταίνεται δέν προσελκύει τόσο πολύ τόν εἰδωλόλατρη, ὅσο τόν προσελκύει ὁ ἄνθρωπος πού ζεῖ εὐσεβῶς. Γιατί ἀπό τόν ἀναστημένο θά ἐκπλαγεῖ, ἐνῶ ἀπό τόν εὐσεβῆ, θά ὠφεληθεῖ. Τό θαῦμα ἔγινε καί ἔφυγε, ἐνῶ ἡ εὐσέβεια παραμένει καί συνεχῶς καλλιεργεῖ τήν ψυχή του⁴³.

Εὐσεβής εἶναι ὄχι ἐκεῖνος πού ἐλεεῖ πολλούς, ἀλλά ἐκεῖνος πού δέν ἀδικεῖ κανέναν⁴⁴.

Γνώρισμα τῶν εὐσεβῶν εἶναι νά δίνουν στόν καθένα πού ζητάει. Γνώρισμα τῶν εὐσεβεστερῶν εἶναι νά δίνουν καί σέ ἐκεῖνον πού δέν ζητάει. Ἀλλά τό νά μήν διεκδικεῖ κάποιος, αὐτό πού τοῦ ἀφαίρεσαν καί μάλιστα ὅταν ἔχει τή δύναμη, ἔ... αὐτό εἶναι γνώρισμα μόνο τῶν Ἀγίων⁴⁵.

«Τό αὐτεξούσιον τῆς ψυχῆς, λαμπρῶς ἀνέδειξας, τόν πολυμήχανον δράκοντα τόν τρύπησε μέ τό ἀκόντιον⁴⁶, εὐθαρσῶς χωρήσας πρὸς ἄθλησιν, τρισόλβιε⁴⁷»..

41 Ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος.

42 Ὅσιος Ἡσύχιος ὁ Πρεσβύτερος .

43 Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

44 Μέγας Βασίλειος.

45 Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος.

46 – Γέροντα, ὅταν κανεῖς λέει τήν εὐχή μόνο μέ τό στόμα, χωρίς νά συμμετέχει ὁ νοῦς, αὐτό βοηθάει;– Βοηθάει καί αὐτό. Δέν διώχνει βέβαια τόν ἐχθρό, ἀλλά, μέ τίς ριπές πού τοῦ ρίχνει, τόν καθηλώνει ἐκεῖ πού βρίσκεται. Ἡ εὐχή ἔχει μεγάλη δύναμη· εἶναι φοβερό ὄπλο κατά τοῦ διαβόλου. Εἶναι σάν νά πυροβολεῖς τόν διάβολο μέ σφαῖρες πνευματικές καί δέν μπορεῖ νά πλησιάσει. Ἡ εὐχή: τό φοβερό ὄπλο κατά τοῦ διαβόλου. π. Παῖσιος, Ἱερά Μητρόπολις Λεμεσοῦ, Κύπρος.

47 ὠδή στ' Ἐσπερινοῦ, Ἀσματικῆς Ἀκολουθίας, φιλοχρίστου Ἰωαννίτου, ἐκδ. Σαλίβερους Ἀθῆναι 1931.

Τό 1836 τοῦ προξένησαν τήν Ἑλένη καί τήν παντρεύτηκε στόν ἀπέριτο ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Κοπάνων».

Αὐτό γρήγορα μαθεύτηκε καί ἔφθασε σ' αὐτιά ἑνός χότζα, Τούρκου – Γιανιώτη γείτονα τοῦ ἁγίου.

Μετά ἀπό συκοφαντίες τοῦ φανατισμένου Χότζα ὁ ὁποῖος φώναζε: «Τόν βλέπετε αὐτόν! Πρόδωσε τήν πίστη μας καί παντρεύτηκε Χριστιανή».

Ὁ Γεώργιος αἰφνιδιάστηκε πρὸς στιγμή ἀλλά γρήγορα συνῆλθε καί μέ σταθερή φωνή τοῦ ἀπαντᾷ: «Ἐγώ εἶμαι Χριστιανός, καί γι' αὐτό ἔλαβα Χριστιανή γυναίκα». Ὁ χότζας παρουσιάζεται στόν ἱεροδικαστή τους καί τοῦ ἀνέφερε τό γεγονός, διαστρέφοντας ὅσο μπορούσε περισσότερο τά γεγονότα. Τόν χότζα τόν ἀκολούθησαν καί ἄλλοι Τοῦρκοι. Ὁ Κατῆς δίνει ἐντολή καί συλλαμβάνεται ὁ Γεώργιος, ὅπου μέ παρρησία ὁμολογεῖ τήν Ὁρθόδοξο πίστη του στόν Χριστό.

Ὁ δικαστής καλεῖ τό ἀφεντικό του γιά νά πληροφορηθεῖ γιά τόν Γεώργιο ἐάν ἦταν Χριστιανός. Ὁ πασᾶς Ἀβδουλλάχ ἀπάντησε: «Τόν Γεώργιο τόν ἔχω στή δούλεψή μου ἀπό μικρό παιδί καί εἶναι Χριστιανός». Ἐλλαμψε τό πρόσωπο τοῦ Γεωργίου ἀκούοντας τήν ἀλήθεια. Ἐτσι ἐλευθερώνεται ὁ Γεώργιος.

Τόν Δεκέμβριο τοῦ 1837 ἡ Ἑλένη ἔφερε τόν εὐλογημένο καρπό τῆς συζυγίας, ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι.

Στίς 7 Ἰανουαρίου, λόγω τῶν καταστάσεων βαπτίζει τόν γιουό του Ἰωάννη, πρὸς τιμή τοῦ τιμίου Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Ἡ σχέση του μέ τόν Θεόν. «Μέ θεῖο ἔρωτα⁴⁸ ἦταν γεμᾶτος, ὅλα τά ἐπίγεια τά κατάφρόνησε· καί τόν Χριστόν ὁμολόγησε, καί δέχθηκε τόν δι' ἀγχόνης θάνατον⁴⁹».

Ἐπειδή εἶχες γερά θεμέλια πίστεως, ἀποδείχτηκες ἀκλόνητος στίς ἀντίθετες ἀρχές...⁵⁰.

Τήν ἀγάπη πρὸς τόν Θεόν καί τόν πλησίον τήν ἀποδεικνύει: Ἡ ἀποδοχή δοκιμασιῶν θλίψεων καί πειρασμῶν, μαστίγων, βιαιοτήτων καί βασάνων ἀφορήτων παραδίνοντας τόν ἑαυτόν του γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ.

Λόγω πού εἶχε πλατειά καρδιά ὑπέμεινε στίς ἀδικίες, τίς περιφρονήσεις, τίς εἰρωνεῖες, τίς κοροϊδίες, τίς συκοφαντίες, τούς διωγμούς ἀπό τούς ἀγαρηνοῦς. Ἀγωνιζόταν μέ θερμή πίστη καί ἀγάπη πρὸς τόν Χριστό ὁ ὁποῖος τοῦ χάρισε τούς καρπούς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, (ἐπιστολή τοῦ ἀποστόλου Παύλου πρὸς (Γαλάτας κεφ. ε'. στίχ. 22, 23), τήν χρηστότητα, τήν ἀγαθοσύνη, (τήν ἀγαθότητα), τήν πίστη ὅτι εἶναι παιδί τοῦ Θεοῦ καί ὅτι μεριμνᾷ ἰδιαίτερα σέ ὅσους τόν ἀγαποῦν. Ἐπίσης τήν πραότητα πού εἶναι ἡ βαθειά ἡσυχία καί τήν ἐγκράτεια, δηλαδή στίς αἰσθήσεις δέν ἔβλεπε ἄσχημες εἰκόνες, δέν ἄκουγε ἀνώφελα λόγια, δέν πλησίαζε σέ ξένα πράγματα, ἔτρωγε καί ἔπινε νερό ὅσο ἦταν ἀναγκαῖο γιά νά διατηρηθεῖ στήν ζωή. Ἐπίσης στίς προσβολές τῶν λογισμῶν, πού τίς παρουσίαζε ὁ διάβολος διά τῆς φαντασίας, στίς σαρκικές καί κοσμικές ἡδονές ἦταν

---

48 Ἐρωτας Θεοῦ σημαίνει καρδιά πού εἶναι δοσμένη ὀλοκληρωτικά στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

49 Ἀσματικῆς Ἀκολουθίας, φιλοχρίστου Ἰωαννίτου, Λιτή, ἔκδ. Σαλίβερους Ἀθῆναι 1931.

50 Δοξαστικό Ἐσπερινοῦ, Ἀσματικῆς Ἀκολουθίας, φιλοχρίστου Ἰωαννίτου, ἔκδ. Σαλίβερους Ἀθῆναι 1931.

πολύ προσεκτικός «είχε φυλακῆ τοῦ νοός», Γι' αὐτό καί ὁ Θεός τόν ἐδόξασε καί τόν ἐχαρίτωσε μέ τήν πηγὴ ἰαμάτων⁵¹.

Ἡ ἐμπιστοσύνη στήν θεία Πρόνοια. «Τό ἀνδρεῖον τῆς ψυχῆς σου παράστημα, καί ὠραῖον τῆς μορφῆς σου ἀνάστημα, καί τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ὁμολογία Γεώργιε, ἐθαύμασαν μέν οἱ Ἄγγελοι, οἱ δέ δαίμονες ἔφριξαν καί πλήθη ἀσεβῶν κατεπλάγησαν, βλέποντες τόν διάπυρον ζῆλόν σου, καί καρτερίαν ἐν τοῖς ἄθλοις σου καί παλαίσμασιν, ὅτι ἀντιμετώπισε τόν θάνατον σάν τήν εὐχάριστη ζωή⁵²».

Εὐχαριστία στίς μικρές καί τίς μεγάλες εὐεργεσίες. «...δέν παρέλειπε εὐκαιρίαν νά ἠσυχάζη εἰς τὰς Χριστιανικὰς Ἐκκλησίας⁵³, ἡ δέ ἀρετὴ του, καί ἰδίως ἡ πραότης, τό ἄκακον καί ἡ ἀπλότης⁵⁴ τῶν τρόπων, ἦταν σέ ὄλους φανερά⁵⁵...».

Χριστοκεντρικὴ ζωή. Κατεφρόνησες τὰ εὐχάριστα τῆς ζωῆς διὰ τοῦ θείου ἔρωτος πρὸς τόν Χριστό.

Τό κυριαρχοῦν στοιχεῖο στὸν ἀγῶνα του γενικότερα καί στήν στιγμή τοῦ μαρτυρικοῦ του θανάτου εἰδικότερα ἦταν ἡ ὁμολογία⁵⁶ τῆς πίστεώς του στὸν Χριστό. Αὐτό ἄλλωστε τοῦ ἐπέβαλε ἡ ἠσυχαστικὴ καί θρησκευτικὴ του Παράδοση⁵⁷.

Ὅλο τόν σεπτὸ ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου τόν πέρασε μέ τὸν πόθο πρὸς τόν Χριστό, μέ ἀδιάλειπτες εὐχές καί μέ δάκρυα⁵⁸. Δέν λησμονοῦσε τίς εὐεργεσίες τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀγάπη Του, τίς δωρεές Του. Τόν γλύτωσε ἀπὸ πολλές θλίψεις καί δύσκολες περιστάσεις. Γι'

---

51 Ἀπὸ χειρόγραφο π. Χρυσάνθου Λαϊνᾶ Συναξάρι σελ. 28, Μητροπολιτικός Ναός Ἁγίου Ἀθανασίου.

52 Ἀσματικὴ Ἀκολουθία Νεομάρτυρος ἁγίου Γεωργίου, κώδικος 822, Ἱερᾶς Μονῆς Βατοπεδίου, Ἁγίου Ὁρους, ὠδὴ δ.σελ. 26.

53 Αὐτὴ ἡ ἠσυχία προξενεῖ δέος καί διδάσκει τὴν χριστιανικὴν ζωὴν. Ἀνορθώνει τό φρόνημα καί δέν σέ ἀφήνει νά θυμᾶσαι τὰ παρόντα. Σέ μεταφέρει ἀπὸ τὴν γῆν στὸν οὐρανόν. Κι ἂν τόσο μεγάλο εἶναι τό κέρδος ὅταν δέν γίνεται λατρευτικὴ σύναξη, σκέψου, ὅταν τελεῖται ἡ λειτουργία καί οἱ προφῆτες διδάσκουν, οἱ Ἀπόστολοι κηρύσσουν τό Εὐαγγέλιο, ὁ Χριστός βρίσκεται ἀνάμεσα στοὺς πιστοὺς, ὁ Θεός Πατέρας δέχεται τὴν τελούμενη θυσία. Τό Ἅγιο Πνεῦμα χορηγεῖ τὴν δικήν Του ἀγαλλίαση, τότε λοιπόν, μέ πόση ὠφέλεια πλημμυρισμένοι δέν φεύγουν ἀπὸ τὸν ναόν οἱ ἐκκλησιαζόμενοι; (Ἐκκλησιασμός, λιμάνια πνευματικά οἱ ναοί), Ἱερὸς Χρυσόστομος.

Γιατί πηγαίνουμε στήν Ἐκκλησία; Γιά νά συναντηθοῦμε μέ τὸν Οὐράνιο Πατέρα μας καί νά νοιώσουμε πραγματικά ἀδέλφια μεταξύ μας, λέγοντες τό «Πάτερ ἡμῶν». Γιά νά ὁμολογήσουμε ὅλοι μαζί τὴν Ὁρθόδοξη πίστη, μέ τό «Πιστεύω». Γιά νά λατρεύσουμε τὴν Παναγία Τριάδα. Γιά νά Κοινωνήσουμε τό Σῶμα καί Αἷμα τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ. Γιά νά παίρνομε νέες δυνάμεις στὸν σκληρὸ ἀγῶνα κατὰ τῆς ἀμαρτίας καί τοῦ διαβόλου. Γιά νά ἐνωθοῦμε «ἐν Χριστῶ» μέ τὰ ἀδέλφια μας, πού βρίσκονται στὸν οὐρανόν. Γιά νά γίνεται κάθε καλὸ ἔργο καρποφόρο καί ἀποτελεσματικό. (Ἀρχ. Κων/νου Σακαρίδη, Λυτρωτικὰ σαλπίσματα ἀπὸ τοὺς ψαλμούς, Ἀθήνα, ἔκδ. ἡ «Ζωή»).

54 **Ἀπλότητα** σημαίνει καθαρότητα καρδιάς, ἀκεραιότητα, εἰλικρίνεια, ἀπονήρευτη γνώμη, καθαρότητα διανοίας καί ἔλλειψη πονηρίας. Ἡ ἀπλότητα δέν ἔχει τίποτε τό καλυμμένο καί ὑπουλο. Δέν ἔχει ὑποκρισία. Ὅσοι ἔχουν τὴν Χριστιανικὴ ἀπλότητα, ἐμφανίζονται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μέ εὐθύτητα καρδιάς καί δέν ἔχουν καθόλου δόλο. (Ἅγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως).

<https://invite.viber.com/?g2=AQAP6bXtkR3Zj0w2iLea%2F2Rh48bFFZHdPwJiarCbm6SjDqbtQk%2FAnclJS1yoZ1nhr>.

55 Συναξάρι, Ἀσματικὴ Ἀκολουθία, φιλοχρίστου Ἰωαννίτου, ἔκδ. Σαλιβερὸς Ἀθήνα 1931.

56 «Γεώργιε τότε σέ κυκλώσαντες ὡς θῆρες ἄγριοι, οἱ τῆς Ἁγᾶς ἀπόγονοι ἀρπάσαντες ἄφνω, τύπτοντες, λακτίζοντες, εἰρκτῆ κατέκλεισαν. Σύ δέν ἐπτοήθης οὐδ' ὄλως, κράζων τόν Χριστόν καί Θεόν μου σέβομαι καί οὐδέποτε ἀρνήσομαι». Ἀσματικὴ Ἀκολουθία Νεομάρτυρος ἁγίου Γεωργίου, κώδικος 822, Ἱερᾶς Μονῆς Βατοπεδίου, Ἁγίου Ὁρους, Λιτή.

57 Χρ. Κρικῶνη, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ὁ Χριστοκεντρικὸς χαρακτήρας τοῦ μαρτυρίου του Χρ. Κρικῶνη, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ὁ Χριστοκεντρικὸς χαρακτήρας τοῦ μαρτυρίου του.

58 Ἀπὸ χειρόγραφο π. Χρυσάνθου Λαϊνᾶ, Μητροπολιτικός ναός, σελ.27-28.

αυτό έβγαινε από τά βάθη τής καρδιάς του, ή δοξολογία⁵⁹, ό αίνος⁶⁰, ό ύμνος⁶¹, ή θερμή εύχαριστία του⁶².

Ύπέμεινε, μέ τήν δύναμη τοῦ Θεοῦ καί τούς άσεβεῖς μέ άφοβία τούς έλεγγε⁶³. Γιατί μ' αυτή τήν χαριτωμένη ήσυχία τίθεται ώς θεμέλιο ή προοπτική τής αναγέννησης τοῦ ανθρώπου. Άνανεώνεται ό άνθρωπος πού ξέρει νά ήσυχάζει. Ή ήσυχία φέρει τήν ψυχική γαλήνη. Κατεργάζεται τήν ύπομονή⁶⁴.

12 Ίανουαρίου ήμέρα Τετάρτη.

Κατεβαίνοντας στην άγορά, παρουσιάζεται ό Χότζας καί έδειχνε τόν Γεώργιο καί έλεγε: «Αυτός πρόδωσε τήν πίστη μας καί πρέπει νά πεθάνει», όλοι πέσανε επάνω του, οί Τοῦρκοι γιά νά τόν συλλάβουν, οί Χριστιανοί γιά νά τόν έλευθερώσουν.

«...Ότε έκρατήθης έν χερσί, μάρτυς άσεβῶν αιμοβόρων σοφέ Γεώργιε, δέσμιον σέ έστησαν κρίσει άνόμων κριτῶν, έξωμόσαι βιάζοντες, Χριστόν τόν σωτήρα. Σύ δέ άνεκήρυξας μάρτυς λαμπρᾶ τῆ φωνῆ, κτίστην Θεόν τῶν άπάντων, μόνον Χριστόν μου γινώσκω, ύπέρ οὔ καί θνήσκω προθυμότατα⁶⁵».

Έτσι συλλαμβάνεται καί όδηγεῖται στόν δικαστή. Άνακρίνεται καί όμολεῖ τήν πίστη του στόν Χριστό. Βλέποντας τήν φασαρία πού δημιουργοῦσε ό Χότζας μέ τούς δικούς του, άποφασίζει ό δικαστής ό άγιος νά φυλακισθεῖ, μήπως αλλάξει τήν πίστη του.

13 Ίανουαρίου ήμέρα Πέμπτη.

Όδηγοῦν τόν άγιο στόν Καβάζμπαση τόν διοικητή.Ό χότζας μέ τή φανατική του όμάδα φώναζε: «νά πεθάνει ό προδότης».

Τί εἶσαι τόν έρωτᾶ ό διοικητής; «Εγώ Χριστιανός γεννήθηκα! Χριστιανός εἶμαι! Χριστιανός θά πεθάνω!». Τό άπόγευμα όδηγεῖται στό τουρκικό δικαστήριο μέ τήν αίτιαν: Ένῶ ἦταν Τοῦρκος, έπανῆλθε στόν Χριστιανισμόν».

Κύτταξε, τοῦ λέει ό δικαστής, πόσοι μαρτυροῦν ότι εἶσαι Τοῦρκος.

Έγώ άπαντᾶ ό Γεώργιος: «οὔδέποτε υπῆρξα Όθωμανός». Παρά τίς πιέσεις καί πολύτρόπους βιασμούς ό Γεώργιος συνεχῶς έπαναλάμβανε: «Χριστιανός εἶμι».

Ό δικαστής τοῦ λέει:ή θά τουρκέψεις ή θά χαλασθεῖς».

«Κάνε ό, τι θέλεις. Έγώ εἶμαι Χριστιανός».

Παρουσιάζουν έναν άρνησίθρησκο Χριστιανό, σπλαχνιζόμενον δῆθεν τό νεαρόν τής ήλικίας του, πού τόν προέτρεπε νά έξομώσει. Ό άγιος μέ ήρεμη φωνή τοῦ άπαντᾶ: «Δέν ντρέπεσαι νά γίνεις κήρυκας καί φωνή τοῦ Σατανᾶ, καλῶντας με ν' άρνηθῶ τόν Χριστόν μου; Ή πίστη μου εἶναι άγία καί φωτεινή πού γεμίζει τήν καρδιά μου καί μέ κάνει εύτυχισμένο. Δέν πρόκειται νά τήν άρνηθῶ.

Μέ έντολή τοῦ δικαστῆ ό άγιος φυλακίζεται καί βασανίζεται μέχρι τό πρωῖ τοῦ Σαββάτου. Οί άσεβεῖς Άγαρηνοί άναλαμβάνουν τό μακάβριο σκοτεινό τους έργο. Τόν μα-

---

59 ή δοξολογία, οί έκκλησιαστικοί εύχαριστήριοι ύμνοι πού αρχίζουν μέ τή λέξη «δόξα»: ύμνος πού εκφράζει θαυμασμό.

60 Έκκλησιαστικό έγκώμιο.

61 Έγκωμιαστικό άσμα.

62 Έκφραση εύγνωμοσύνης. Αρχ. Κων/νου Σακαρίδη, λυτρωτικά σαλπίσματα από τούς ψαλμούς έκδ. Ζωή, σελ. 18.

63 Ασματική Άκολουθία Νεομάρτυρος άγίου Γεωργίου, κώδικος 822, Έρᾶς Μονῆς Βατοπεδίου, Άγίου Όρους, ώδή δ., Λιτή.

64 <https://orthodoxia.info/news/anagki-isychias/>

65 Ασματική Άκολουθία Νεομάρτυρος άγίου Γεωργίου, κώδικος 822, ό.π.π. Στιχηρό Έσπερινοῦ.

στιγμών αλύπητα, μετά τοῦ βάζουν τὰ ποδια του στό τιμωρητικό ξύλο, τήν ποδοκάκη, στά νύχια του τοῦ βάζουν μυτερά ἀγκάθια ἀπό καλάμια, οἱ πόνοι φοβεροί. Ὁ ἅγιος προσευχόταν καρδιακά μέ τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ γιά νά τοῦ δίνει ὁ Θεός ὑπομονή, καί παρέμεινε πιστός στήν ἡσυχαστική Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας. Τοῦ κατακαίουν τὰ μέλη του⁶⁶ μέ χοχλαστά ἀλειμματοκέρια, (ξυγκοκέρια). Ὅγκώδη πέτρα 65 κιλῶν τήν τοποθετοῦν στό στήθος τὰ δύο βράδουα. Μέ τήν σκέψη τῆς θείας ἀγάπης, τροφοδοτοῦσε τήν ψυχή του μέ θεία εἰρήνη πού τοῦ χάριζε ἡ θεία Χάρη. Καί πάλιν πολυτρόπως βασανισθεῖς δέν δειλίασε ὁ μακάριος ἀλλά φώναζε: «Ἐγώ εἶμαι Χριστιανός». Μή ματαιοπονεῖτε ἄδικα.

15 Ἰανουαρίου Σάββατο

Τό πρωῖ τοῦ Σαββάτου «ὁδηγεῖται πάλι στόν ἱεροδικαστή, ὅπου τοῦ πρότεινε: ἤ θά δεχθεῖς μεγάλες τιμές καί δόξα ἤ θά πεθάνεις». Ὁ, τι θέλεις κάνε! Δέν σέ φοβᾶμαι ὄχι μία ἀπόφαση νά βγάλεις ἀλλά ἑκατό. Ἐγώ εἶμαι Χριστιανός».

Ὁ ἱεροδικαστής τόν στέλνει στόν Κεχαγιάμπεη τόν ἀνθύπατο, ὅπου καί βασανισθεῖς ἐνώπιόν του ὁμολογεῖ: «Εἶμαι Χριστιανός». Ἀπό τόν Κεχαγιάμπεη ὁδηγεῖται στόν διοικητή Μουσταφᾶ πασᾶ, ὅπου καί σ' αὐτόν ὁμολογεῖ ὅτι εἶναι Χριστιανός. Μάταια οἱ Μητροπολίτες Ἰωαννίνων, Ἄρτης καί Γρεβενῶν παρουσιάσθηκαν στόν Μουσταφᾶ πασᾶ, καί προσπαθοῦσαν νά τόν ἐλευθερώσουν, καί ὁ Βεζύρης τούς εἶπε: «δέν ἔχω καμμία ἐξουσία, ἀλλά ὁ ἱεροδικαστής». Καί ἔφυγαν ἄπρακτοι.

Γιά νά πορευθεῖ κανεῖς στό μαρτύριο αἵματος πρέπει νά περάσει πρῶτα ἀπό τό μαρτύριο συνειδήσεως, δηλ. νά ἔχει κάνει ἔντονο πνευματικό ἀγώνα, πεθαίνοντας καθημερινά ἀντιπαλεύοντας τόν διάβολο, τό κοσμικό φρόνημα καί τόν παλαιό ἐαυτό του⁶⁷.

Ὁ Ὀρθόδοξος ἡσυχασμός εἶναι πάντα ἀπαραίτητος, ὅπως λέει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, «μαρτυρίου στέφανον λήψεται αὐτός πού πάθη δι' ἀρετῆς πάλεψε καί νίκησε⁶⁸».

Τήν ὥρα πού ὁ ἱεροδικαστής ὑπέγραφε τήν ἐκτέλεση τοῦ ἀγίου, μία βροντερή ἀστραπή αὐλάκωσε τόν οὐρανό τῆς πόλεως καί ἡ λίμνη ἐχόχλαζε, ἦταν ἡ διαμαρτυρία τῆς φύσεως. Ἀλλά καί ὁ κόσμος φοβήθηκε καί ἔλεγε: «Κάποιος ἀθῶος στέλνεται στήν κρεμάλα. Μόλις τό πληροφορεῖται ὁ ἅγιος χάρηκε καί ἐδόξαζε τόν Θεό πού τόν ἀξίωνε νά πεθάνει γιά τό ὄνομά Του.

16 Ἰανουαρίου Κυριακή

Συνεχῶς παρενοχλοῦσαν τόν ἅγιο νά λυπηθεῖ τήν νεότητά του, τήν οἰκογένειά του καί νά ἀλλαξοπιστήσῃ δῆθεν, ἔπειτα νά πάει σέ μακρινή πόλι καί νά ζεῖ χριστιανικά.

Ὅχι ἀπάντησε ὁ γεναιόφρονος Γεώργιος: «Ἐγώ θά πεθάνω ὡς Χριστιανός»

Παρενέβησαν οἱ προύχοντες τῆς πόλεως καί οἱ συγγενεῖς του, χωρίς ὅμως ἀποτέλεσμα.

17 Ἰανουαρίου Δευτέρα

Τό στάδιο τοῦ μαρτυρίου ἀνοίγεται διάπλατα στόν Γεώργιο· οἱ ἀμάραντοι τοῦ θριάμβου στέφανοι πλέκονται στους οὐρανούς· καί ὁ ἀκλινῆς Νεομάρτυρας Γεώργιος μετ' ὀλίγον θά προστεθεῖ στήν ἔνδοξο χορεία τῶν ἀναριθμῆτων Μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας!

⁶⁶ Ασματική Ἀκολουθία Νεομάρτυρος ἀγίου Γεωργίου, κώδικος 822, ὁ.π.π., ὠδήγ'.

⁶⁷ Ὁ ἅγιος καί ὁ Μάρτυρας στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, σελ. 77

⁶⁸ Απομαγνητοφωνημένη ὁμιλία ἀπό τόν Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Σάββατο 1/11/03, κ. Θεοδ. Ἀντωνέλλου.

Τό πρωί τῆς Δευτέρας ἔρχονται πέντε δήμιοι καί τοῦ εἶπαν ὅτι ἦλθε ἡ ὥρα πού θα πεθάνεις. Μέ χαρά καί δοξολογία ὁ ἅγιος ἀφώνησε ὅτι ἀξιῶνεται νά πεθάνει γιά τό πανάγιο ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, βοηθώντας τούς δεσμίους νά τόν ἐτοιμάσουν. Μέ μία μακαριστή προθυμία καί ζηρηρότητα ἔσπευδε πρός τό μαρτύριο, ὅπως τρέχει ἡ διψῶσα ἔλαφος «εἰς τάς πηγάς τῶν ὑδάτων» στήν περιοχή ἀπέναντι ἀκριβῶς τοῦ κάστρου «Κουρμανιό». Ζήτησε νά τοῦ λύσουν τά χέρια καί ἔκανε τό σημεῖο τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ καί εἶπε στούς παρισταμένους Χριστιανούς: «Ἀδελφοί μου Χριστιανοί συγχωρήσατέ με καί ὁ Θεός νά σᾶς συγχωρήσει. Καί τοῦ πέρασαν τήν θηλιά καί ὁ μακάριος παρέδωσε τήν ψυχήν του εἰς τόν ἐν οὐρανοῖς Πατέρα μας! Καί ἀξιῶθηκε τοῦ ἀμαραντίνου στεφάνου τοῦ μαρτυρίου· τό ἱερό αὐτοῦ σκῆνος παρέμεινε μέχρι καί τήν 19^η Ἰανουαρίου 1838 κρεμάμενο. Ὁ Μητροπολίτης Ἰωαννίνων καί οἱ προύχοντες μετά πολλῆς παρακλήσεως ἐζήτησαν τό ἅγιο σκῆνωμα τοῦ ἁγίου ἀπό τόν Μουσταφᾶ πασᾶ καί αὐτός τό ἐδώρησε. Ἐκηδεύθη μέ τιμές στόν Ἱερό Ναό τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου καί τάφηκε στήν ἀριστερή πλευρά ἔξω ἀπό τό Ἱερό Βῆμα, ὅπου τελεῖ ἰάσεις καί θεραπεῖες στούς πιστούς Χριστιανούς καί Μουσουλμάνους⁶⁹.

Συγχώρησις. «Συγχωρήσατέ μοι ἀδελφοί, καί ὁ Θεός συγχωρήσει σας⁷⁰».

Ἡ συγχωρητικότητα εἶναι καρπός τῆς ἐν Χριστῷ ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Προϋποθέτει ταπείνωση καί τήν αὐτογνωσία. Ὁ Γεώργιος εἶχε μεγάλη καρδιά καί χωροῦσε ὅλον τόν κόσμον. Ἕνας ἀγνός παρέδινε, μέ τήν θηλιά στό λαιμό καί ζητοῦσε ἀπ' ὅλου συγχώρησι⁷¹.

«Τό σεπτόν σου πρόσωπον, ἐν τῇ ἀγχόνῃ, στίλβον θεία Χάριτι, ἀγίω Φωτί, περιλαμπόμενος ἔνδοξε, δηλοῦν τήν Χάριν, ἣν ἔσχες Γεώργιε⁷²».

«Ἐτι δέ ὄν κρεμάμενον τό μαρτυρικόν σῶμα, Φῶς ἄπλετον⁷³ κατήρχετο οὐρανόθεν ἐν ταῖς νυξί».

Οἱ Τοῦρκοι κάθε βράδυ ἔβλεπαν τό θεῖο Φῶς ἀλλά μέ μάτια τά ὅποια εἶχαν μετασκευασθεῖ ὑπό τῆς θείας Χάριτος.

Τό ἄκτιστο θεῖο Φῶς. Ὁ Θεός, ὄντας Φῶς στό ὅποιο «σκοτία οὐκ ἔστιν οὐδεμία», ἐμφανίζεται πάντοτε στό φῶς καί ὡς Φῶς. Τό Φῶς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός μέ τήν μορφή τῆς ἐνέργειάς Του καί τήν ἐπίλαμψή Του, σύμφωνα μέ τόν ἅγιο Συμεών τόν Νέο Θεολόγο.

Τό ἄκτιστο Φῶς εἶναι ὡς πρός τήν φύση του θεία ἐνέργεια, κάτι τελείως διαφορετικό ἀπό τό φυσικό φῶς. Κατά τήν θέα του ἐπικρατεῖ προπαντός ἡ αἴσθησις τοῦ ζωντανοῦ Θεοῦ, πού ἀπορροφᾷ ὀλόκληρο τόν ἄνθρωπο· αἴσθησις τοῦ αἴθλου· αἴσθησις νοερή καί ὄχι λογική· αἴσθησις μ' ἐξουσιαστική δύναμη πού «ἀρπάζει» τόν ἄνθρωπο σ' ἄλλο κόσμον, ἀλλά τόσο γαλήνια, πού αὐτός δέν ἀντιλαμβάνεται τήν στιγμή πού τοῦ συνέβηκε αὐτό καί δέν ξέρει ἄν ὁ ἴδιος βρίσκεται στό σῶμα ἢ ἐκτός τοῦ σώματος. Ἡ ὄρασις ἔρχεται μέ ἀκατάληπτο τρόπο. Σέ ὥρα πού δέν προσμένεται· δέν ἔρχεται οὔτε ἀπ' ἔξω οὔτε ἀπό μέσα, ἀλλ' ἀγκαλιάζει μέ ἀνέκφραστο τρόπο τό πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου, εἰσάγοντάς τον στόν κόσμον τοῦ θείου Φωτός.

69 Συναξάρι, Ἀσματικῆς Ἀκολουθίας, φιλοχρίστου Ἰωαννίτου, ἔκδ. Σαλίβερος Ἀθήναι 1931.

70 Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου, Νέον Μαρτυρολόγιον, Ἀθήναι 1993, σελ. 285.

71 Δ. Σαλαμάγκα,, Ὁ Νεομάρτυς Ἅγιος Γεώργιος Ἰωαννίνων, ἔκδ. Παπαζήση, Ἀθήνα 1954, τόμος 3^{ος}, σελ. 89

72 Ἀσματικῆ Ἀκολουθία Νεομάρτυρος ἁγίου Γεωργίου, κώδικος 822, ὁ.π.π. ὡδή δ.,Κάθισμα.

73 Μοναχοῦ Γερασίου Μικραγιαννανίτου, Ἀκολουθία τοῦ ἐνδόξου Νεομάρτυρος Γεωργίου, τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις, τοῦ θαυματουργοῦ, Ἡπειρωτικόν Λειμωνάριον, ἔκδ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων.

Τό θεῖο Φῶς θεωρεῖται ἄσχετα ἀπό συνθῆκες, καί στό σκοτάδι τῆς νύχτας καί στό φῶς τῆς ἡμέρας. Τότε ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά μένει μὰ τά μάτια ἀνοιχτά καί νά βλέπει ταυτόχρονα δύο φῶτα, καί τό φυσικό φῶς καί τό θεῖο Φῶς. Αὐτήν τήν ὄραση οἱ ἅγιοι Πατέρες τήν ὀνομάζουν ὄραση μέ τούς φυσικούς φθαλμούς. Τοῦ θεῖο Φῶς εἶναι διαφορετικό στήν φύση του, εἶναι Φῶς νοερό, Φῶς πνευματικό, Φῶς ἀγάπης, Φῶς ζωῆς. Τό ἄκτιστο Φῶς φωτίζει, σάν τόν ἥλιο, τόν πνευματικό κόσμον κι ἀποκαλύπτει στόν ἄνθρωπο τίς πνευματικές ὁδοῦς, πού εἶναι ἀθέατες μ' ἄλλον τρόπο. Χωρίς αὐτό τό Φῶς δέν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος οὔτε νά ἐννοήσει οὔτε πολύ περισσότερο νά ἐκπληρώσει τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ, γιατί μένει στό σκοτάδι. Τό ἄκτιστο Φῶς φέρει μέσα του τήν αἰώνια ζωή καί τήν πνοή τῆς θείας ἀγάπης. Μᾶλλον τό ἴδιο εἶναι ἡ αἰώνια ζωή καί ἡ θεία ἀγάπη.

Τό θεῖο Φῶς εἶναι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ ἄκτιστη ἐνέργεια τῆς Θεότητος⁷⁴.

Ὅλοι πίστεψαν ὅτι ὁ Θεός δέχθηκε τήν θυσία τοῦ Γεωργίου, ἀπό τήν πρώτη στιγμή θαυματουργήσε. Μία Τουρκάλα πῆρε κρυφά τήν κάλτσα τοῦ ἀγίου καί τήν μετέφερε σέ ἄρρωστη ὁμοεθνή της ἡ ὁποία μέ τίς πρεσβεῖες τοῦ ἀγίου θεραπεύθηκε.

Τό ἔτος 1971, 26 Ὀκτωβρίου ἐγινε ἡ Ἀνακομιδή τῶν ἱερῶν Λειψάνων τοῦ ἀγίου καί τοποθετήθησαν στόν περικαλῆ ναό τοῦ ἀγίου στήν πλατεῖα Πάργης κάνοντας πλήθος θαυμάτων ἐξ' οὗ ὀνομάστηκε καί θαυματουργός.

Ὡς ἐπίλογο

Μέ ποιόν τρόπο καταντρόπιασε τούς ἐχθρούς⁷⁵:

Πρᾶος καί ἀκέραιος ὀφθεῖς, τόν ὑπέρ Χριστοῦ ἀνεδέξω, ἀγαλλομένη ψυχῆ, Ἅγιε Γεώργιε, ἀγῶνα κάλλιστον, καί σοφία τῆ ἄνωθεν, ἀπλότητι λόγων, καί στερρῶ φρονήματι, ἐχθρούς κατήσχυνας· ὅθεν ὡς ἀθλήσας νομίμως, χάριν ἱαμάτων πηγάζεις, τοῖς πιστῶς προστέχουσι τῆ σκέπη σου. (Προσόμοιο Μικροῦ Ἑσπερινοῦ).

Ἀποδείχτηκες πρᾶος καί ἄθικτος καί ἀνέδειξες τήν ὑπέρ Χριστοῦ ἀγάπη μέ ἀγαλλομένη ψυχή, Ἅγιε Γεώργιε τόν ἀγῶνα τόν κάλλιστο καί μέ τήν ἄνωθεν σοφία, καί μέ ἀπλότητα λόγων, καί ἀκλόνητο φρόνημα, τούς ἐχθρούς καταντρόπιασες· γι' αὐτό ὡς ἀθλήσας νόμιμα, χάριν ἱαμάτων πηγάζεις στούς προσερχομένους στήν σκέπη σου. (Προσόμοιο Μικροῦ Ἑσπερινοῦ).

Γιατί στεφανώθηκε μέ ἀμάραντο στέφανον;

Τῶ θεμελίω τῆς πίστεως ἰδρυμένος, Γεώργιε τρισμάκαρ, ὠφθης ἀδιάσειστος, πρός τά φρυάγματα τῶν ὑπεναντίων· καί τήν ἀγχόνην ἀσμένως αἰρετισάμενος, δι' ἀγάπην Κυρίου, ἐκομίσω παρ' αὐτοῦ, τόν τῆς νίκης ἀμάραντον στέφανον, καί τήν χάρη ἐπί γῆς, τῶν ἀπείρων ἰάσεων·... (Δόξα Μικροῦ Ἑσπερινοῦ).

74 Αρχιμανδρίτου Σωφρονίου, Ἰδρυτοῦ τῆς Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Τιμίου Προδρόμου, Ὁ Ἅγιος Σιλουανός ὁ Ἀθωνίτης (1866-1938), Ἀθήνα 1988, δ' ἐκδ. σελ. 195-200.

75 Μοναχοῦ Γερασίου Μικραγιαννανίτου, Ἀκολουθία τοῦ ἐνδόξου Νεομάρτυρος Γεωργίου, τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις, ὁ.π.π.

Μέ τό θεμέλιο τῆς πίστεως εἶσαι ἐγκατεστημένος, Γεώργιε παμμακάριστε, ἐμφανίστηκες ἀκλόνητος, ὡς προς τά ψιθυρίσματα τῶν ἐχθρῶν· καί τήν ἀγχόνη εὐχάριστα δεχθήκες γιά τήν ἀγάπη τοῦ Κυρίου, ἔλαβες ἀπό αὐτόν τόν τῆς νίκης στέφανο, καί ὅσο ζοῦσες ἔλαβες τήν χάρη τῶν ἀπειρῶν θεραπειῶν...⁷⁶

Πῶς κατηγωνίσαστο τόν διάβολο;

Ὡς Χριστοῦ στρατιώτης τόν πολυμήχανον κατηγωνίσω ἐχθρόν, ἐν ἀπλότητι λόγων, καί σοφία τῆ ἄνωθεν, καί στερρότητι ψυχῆς, Νεομάρτυς Γεώργιε· πάντες γάρ εἰργάσθησαν, τήν σήν ἀνένδοτον ἄθλησιν, καί τήν δοθεῖσάν σοι χάριν, περιουσία πίστεως· καί φωτί οὐρανίῳ, καί ἰαμάτων χορηγίαις καί θαυμάτων δυνάμεσι, το σόν ἀθλητικώτατον σῶμα ὁ ἀθλοθέτης Χριστός ἐδόξασε·...(Λιτή).

Ἄφοῦ εἶσαι στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, τόν πολυμήχανο ἀντιμετώπισες ἐχθρό, μέ τήν ἀπ-λότητα τῶν λόγων, καί μέ τήν ἄνωθεν σοφία καί μέ σταθερή ψυχή, Νεομάρτυρα Γεώργιε· διότι ὅλοι προσευχόμενοι γιά νά μείνει σταθερός κατά τήν ἄθλησή του, καί νά τοῦ δοθεῖ ἡ θεία Χάρη, διά τήν πλούσια πίστη του· καί μέ οὐράνιο Φῶς καί χορήγηση τῶν ἰαμάτων καί δύναμη νά τελεῖ θαύματα, τό ἀθλητικώτατο σῶμα ὁ ἀθλοθέτης Χριστός τό ἐδόξασε. (Λιτή).

Γιατί δέχθηκε ὡς δῶρο τιμῆς νά τελεῖ θαύματα;

Εὐσεβείας τήν ἄρουραν γεωργῶν, τόν στάχυν καρποφορεῖς χρηστότητι βίου σου, καί ἀπλάστοις ἐν ἡθεσι, λαμπρῶς κεκοσμημένος, καί ζήλω τῆς πίστεως, τήν καθαρὰν ζωήν σου, ἰθύνων πρός Κύριον. Ὅθεν ἀφθαρσίας δεδεγμένος τό γέρας, πηγάζεις ἰάματα, τοῖς πιστῶς προσιούσῃ σου Νεομάρτυς Γεώργις...(Κάθισμα τοῦ Ὁρθοῦ)

Ἐκαλλιέργησες τόν στάχυν τῆς εὐσεβείας μέ τήν ἀγαθότητα τῆς ζωῆς σου, καί μέ τό ἀπροσποίητο ἦθος, μέ λαμπρότητα κοσμημένος, καί μέ τόν ζήλο τῆς πίστεως, τήν καθαρὰ ζωήν σου, ὀδήγησας πρός τόν Κύριο. Γι' αὐτό στολίστηκες μέ τῆς ἀφθαρσίας τό βραβεῖο, καί πηγάζεις θεραπείες στίς ἀσθένειες στούς προσερχομένους μέ πίστη, Νεομάρτυρα Γεώργιε. (Κάθισμα τοῦ Ὁρθοῦ)

Μέ ποῖο τρόπο ἐδοξάσθη ὑπό τοῦ Θεοῦ;

Φῶς κατελθόν οὐρανόθεν ὅλον ἐκάλυψεν, ἐκπλήττον τούς ὀρώντας, τό ἅγιον σῶμα, καί ἅπασιν ἐμφαῖνον ἦν ἐκ Θεοῦ, δόξαν ἔσχε οὐράνιον, ὡς Νεομάρτυς Κυρίου περιφανῆς, Ἀθλητά Χριστοῦ Γεώργιε⁷⁷.

Θεῖο Φῶς κατῆλθε ἀπό τόν οὐρανόν, καί σέ ἐκάλυψε ὅλον, ἐκπλήττοντας ὅσους ἔβλεπαν τό ἅγιο σῶμα καί ὅλοι πίστευαν ὅτι τό θαῦμα αὐτό ἦταν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καί οὐράνια δόξα ἀπέκτησες, ὡς Νεομάρτυρας Κυρίου περιφανῆς, Ἀθλητά τοῦ Χριστοῦ Γεώργιε⁷⁸.

---

⁷⁶ Δόξα Μικροῦ Ἑσπερινοῦ

⁷⁷ Αἶνοι

⁷⁸ Αἶνοι

Ποιά ή προσφορά του ἁγίου:

Ὁ ἅγιος Γεώργιος σάν διαμάντι στέρεο τούς βασάνους ὑπέμεινε⁷⁹, δόξα, καύχημα τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος, ἐσύ πού χαίρεσαι τό γλυκύτατον καί ἀνέσπερον Φῶς τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐσύ πού ἠγωνίσθης ὑπέρ τῆς Τρισηλίου Θεότητος, Τάς ἐπινοίας τῶν ἀνόμων κατήρησε καί τῶν τυράννων τό θράσος κατέβαλε, τήν Ὁρθόδοξον πίστιν ἐδόξασεν, τῆς Τριάδος τήν δύναμιν τό μυστήριον τῆς τοῦ Λόγου σαρκώσεως, λαμπρά τῆ φωνῆ ἐν τῷ σταδίῳ κηρύξας, τήν πλάνην τῶν ἀνόμων κατήσχυε. Τῆς πλάνης ὁ καθαιρέτης, Ἀγαρηνῶν δυσσεβῶν, καί τῆς εὐσεβείας μέγας πρόβολος. Στιχηρόν προσόμοιον. Τῶν παθῶν σκότος διώκεις. Διώκων νοσήματα καί παρέχων τοῖς πιστοῖς, ἰαμάτων χαρίσματα, τοῖς ἐν πίστει σου, τήν πανέορτον μνήμη ἐκτελοῦσι, τοῖς τιμῶσι τήν σορόν σου, τήν τῶν λειψάνων ἀοίδιμε.

«Ἀπερίγραπτη χαρά ἐχορήγησες στούς πιστούς, βλέποντες τόν μαρτυρικόν σου ἀγῶνα ...καί τό πλήρωμα τῶν εὐσεβῶν σέ τιμᾷ ἐνδόξως ὡς θεῖον κειμήλιον⁸⁰».

Ποιές ἦταν οἱ τελευταῖες του λέξεις;

Κατά τόν αὐτόπτη μάρτυρα π. Χρυσάνθου Λαϊνᾶ ἦταν: "Ἐκραζε τό ὄνομα τῆς Παναγνῆς – τό ὄνομα πού εἶναι ἡ χαρά τῶν Ἀγγέλων, ἡ δόξα τῶν δικαίων, ἀγαλλίασις τῶν Μαρτύρων, περιχαράκωμα τῶν Ὁσίων, φυγαδευτήριον τῶν δαιμόνων, παρηγορία τῶν πτωχῶν, βακτηρία τῶν τυφλῶν, ἐγγυήτρια τῶν ἀμαρτωλῶν⁸¹.

Φυσικά, καί ἐκτός ἀπό τόν Ἅγιο Γρηγόριο, δέν ὑπάρχει διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας μας καί πραγματικός πιστός, πού νά μήν αισθάνεται τό ὅπως ἰδιαίτερο τῆς ἡσυχαστικῆς ζωῆς τῆς Θεοτόκου. Αὐτή, ἡ Παναγία, ὄχι μόνον κατά τήν περίοδο πού εὐρίσκετο εἰς τόν μυστικόν "θάλαμον", εἰς τά Ἅγια τῶν ἁγίων, ὅπου ὁ νοῦς της ἦταν εἰς τόν ἰδιαίτερον "θάλαμον" τῆς Χάριτος, τήν ἀπόλυτον ἡσυχαστικὴν ἔκφρασιν, καί συνωμίλει ἐκεῖ μέ τά οὐράνια πνεύματα καί ἐγεύετο τόν ἄρτον τῶν ἀγγέλων, ὄχι μόνον τότε, κατά τήν περίοδον ἐκείνην, ἀλλά καί καθ' ὅλην τήν μοναδικήν καί ἀνεξιχνίαστον καί ξεχωριστήν της ζωήν. Τό εἶναι τῆς Παναγίας ἦτο ἐνωμένο μέ τόν Θεόν σέ τέλειο καί ἀσύλληπτο βαθμό.

Ἀκόμη καί ὅταν ὁ Υἱός Της καί Θεός Της καί Θεός μας ἐσταυρώνετο, ἡ ψυχὴ τῆς Παναγίας Μητέρας μας ἐβίωνε αὐτό τό πνεῦμα τοῦ ἡσυχασμοῦ, καί μάλιστα εἰς τήν κορυφήν τῶν κορυφῶν δι' αὐτῆς τῆς μυστικῆς θεοεπικοινωνίας καί θεοκοινωνίας⁸².

79 Ἀσματικὴ Ἀκολουθία Νεομάρτυρος ἁγίου Γεωργίου, κώδικος 822, ὁ.π.π., Λιτή, Αἴνοι.

Ἐγκωμιαστικὸς λόγος τοῦ π. Χρυσάνθου Λαϊνᾶ. Σελ. 28 -29, ἔκδ. Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων.

80 Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Νεομάρτυρος Γεωργίου..., ὁ.π.π. Κέρκυρα 1866, Κάθισμα τοῦ Ὁρθοῦ.

81 ἐγκωμιαστικὸς λόγος τοῦ π. Χρυσάνθου Λαϊνᾶ. Σελ. 29, ὁ.π.π.

82 «[52] Αὐτό λοιπόν – τό νά συνομιλήσῃ καί νά ἐνωθῆ μέ τόν Θεό – ἡ Παρθένος ζητοῦσα εὐρίσκει εἰς τοῦτο συμβοηθόν τήν ἡσυχίαν· ἡσυχίαν τήν στάσιν τοῦ νοός καί ὅλου τοῦ κόσμου, τήν ἀληθμονησίαν τῶν γηϊνῶν καί μαθήτριαν τῶν οὐρανίων· τήν ἀποθησαύρισιν τῶν πνευματικῶν νοημάτων. Αὐτὴ ἡ ἡσυχία τοῦ νοός εἶναι μία πράξις, ἥτις ἀληθῶς γίνεται ἐπίβασις τῆς ἀληθοῦς θεωρίας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν θεοπτίας· ἡ ὁποία θεοπτία εἶναι μία μοναχὴ ἀπόδειξις τῆς ὑγιαινούσης ψυχῆς. Διότι κάθε ἄλλη ἀρετὴ εἶναι ὡσάν ἓνα ἰατρικόν εἰς τὰς ἀσθενείας τῆς ψυχῆς καί εἰς τὰ πονηρὰ πάθη ὅπου ἐρριζώθησαν εἰς αὐτήν.

83. Τοιαύτης κατὰ νοῦ ἡσυχίας παράδειγμα σύντομον καί ὠφελιμώτατον ἀπὸ κάθε ἄλλο ἐστάθη ἡ Παρθένος αὐτὴ, ἥτις ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἠνώθη μέ τόν Θεόν διὰ τῆς ἱερᾶς ἡσυχίας. Ἐπειδὴ μοναχὴ αὐτὴ

Παράλληλα μέ τό μαρτύριο τοῦ αἵματος - τοῦ αἵματος διά τόν Χριστόν έννοοῦμε, - ὁ ἡσυχαστικός κατά Θεόν βίος εἶναι ὅ,τι τό άνώτερον στόν έπίγειο βίο τῶν άνθρώπων. Εἶναι ἡ άνωτέρα έκφανσις πίστεως καί ἡ έναργεστέρα έκφρασις Χάριτος μέ υπεράριθμες εύεργετικές έπιπτώσεις, ὅχι μόνο σέ προσωπικό έπίπεδο, αλλά καί σέ ὁλόκληρο τό Σῶμα τῆς Έκκλησίας, καί μάλιστα διαχρονικῶς⁸³.

«...Αύτήν, παρεκάλεσε τώρα, άθλοφόρε, έπειδή καί είσακούεσαι, διατί εἶσαι νεώτατός της υιός, νά παρακαλέση τόν μονογενήν της υιόν, τόν γλυκύτατον Ίησοῦν, νά μάς δώση τήν συγχώρηση τῶν άμαρτιῶν μας, διότι ισχύει πολλά δέησις μητρός πρός εύμένειαν Δεσπότου...⁸⁴»

Γιατί ὁ άγιος Γεώργιος ένταφιάστηκε στό άριστερό μέρος τῆς Έκκλησίας;

Τό κοιμητήριο τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ βρισκόταν «εἰς τό δεξιόν μέρος πρός τό σκευοφυλάκιον». Θέλησαν νά τιμήσουν ιδιαίτερα τόν άγιο ἢ ἡ προοπτική άνεγέρσεως ναοῦ επί τοῦ τάφου τοῦ Μάρτυρα, ὅπως συνηθιζόταν από τά χρόνια τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, ὁδήγησε, τό πιθανότερο, τήν τότε έκκλησιαστική άρχή στήν έπιλογή τῆς συγκεκριμένης θέσης⁸⁵.

άπό ὅλους από τόσον μικρόν παιδίον υπέρ φύσιν ἡσύχασε, καί μοναχή αύτη τόν Θεάνθρωπον Λόγον άπειράνδρως έκυοφόρησε.

Οὔτω καί ἡ Παρθένος έβγηκεν από τούς άνθρώπους καί έπήγεν εις τά άγια τῶν άγίων, καί πάλιν έγύρισεν εις τούς άνθρώπους, διά νά μεταδώση εις ὅλους τήν δωρεάν τοῦ άγιασμοῦ, ὡς έργαστήριον οὔσα τῆς άγιότητος, χωρίς νά άπομείνη κανένα μέρος τῆς οἰκουμένης άμέτοχον, μήτε αύτά τά κρύφια τῶν άγίων». Λόγος ΝΓ' εις τά Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου, του άγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, κεφ. 52, 53.

⁴ <https://greekdownloads.wordpress.com/2023/12/04/>

⁸³ Αρχιμ. Άρσένιος Κατερέλος: Ή Παναγία ἡ Ήσυχάστια - Ήσυχασμός καί ὁμολογία.

⁸⁴ έγκωμισιατικός λόγος τοῦ π. Χρυσάνθου Λαϊνᾶ. Σελ. 29. ὅ.π.π.

⁸⁵ Ασματική Άκολουθία Νεομάρτυρος άγίου Γεωργίου, κώδικος 822, ὅ.π.π.,

